

fornuftig og god Administration har faaet Statsbanerne til at give Overskud. Den rette Sammenhæng er den, at man i 1921, da der var Underskud, masede med de dyre Kul fra 1920, og at der i 1922 fandt en Nedskrivning Sted. Det er dette Forhold, den nævnte Skrivelse giver Oplysning om.

Under Nr. 20 i Betænkningen findes anført et Samraad angaaende „Restaurationsforholdene (Priserne og Lejeafgiften) paa Færger og Jernbanestationer“, og herom vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger. Der har i Finansudvalget fra forskellige Sider været klaget over de høje Priser, der blev taget for Varerne paa Stationerne og Færgerne, og man har spurgt, om Statsbanerne ikke ved at tage for høje Lejeafgifter selv har Skyld i de høje Priser. Og dér maa jeg mene, at Statsbanerne har taget for haardt fat paa Restauratørerne og Forhandlerne. Jeg erindrer fra en Diskussion en Gang om Hittegods ved Statsbanerne, at Generaldirektoratet sagde: Saa snart en Mand har købt Billet til Statsbanerne, er han vor Kunde, og saa behandler vi ham kulant, som andre behandler deres Kunder; han er vor Kunde og Gæst, saa længe han befinder sig paa Rejsen, og glemmer han noget paa Statsbanerne, tager vi ikke Findeløn, men han faar det sendt tilbage. Man er ogsaa kulant, hvad Hittegods angaar — af den Grund, at der ikke er stort at tjene ved Hittegods; jeg kan da ikke tænke mig anden Grund, for saa snart der er Udsigt til Fortjeneste, forekommer det mig, at Statsbanerne tager den. Jeg var forleden Vidne til, at en rejsende skulde have en Cigar paa Store Bælts Færge; den kostede 55 Ø., Fabrikantens Pris var saadant noget som 25—26 Ø., saa skulde den rejsende ogsaa betale Opvarteren. Man anses vel for fedtet, naar man giver 5 Ø., men det blev da i alt Fald mindst 60 Ø. for Cigaren. Af Tobakken til denne Cigar forlanger Finansministeren Afgift; naar Cigaren er lavet, skal der betales Afgift, og naar Cigaren er gaaet til Restauratøren, skal Staten have Afgift af Restauratøren, og saa saa snart Restauratøren overleverer den til Kunden, forlanger Finansministeren Restaurations-skat, og saa forlanger Statsbanerne endda, at Kunden skal betale Drikkepenge til Opvarteren. Det er givet, at det ikke kan blive billigt. Saadan er Statsbanernes kulante Optræden overfor de rejsende, der skal have en Cigar. Men det bliver ikke bedre, naar det drejer sig om det Smørrebrød, som de rejsende skal købe. Der er ganske vist ikke Skat paa Raastoffet dertil, men hvor det overhovedet er muligt for Statsbanerne

at paalægge en Afgift, sker det. Statsbanerne forlanger, at Restauratørerne skal betale saa og saa meget for at faa Restaurationerne, og saa maa de rejsende endda betale Opvarterne.

For nylig har der været Licitation angaaende Retten til at forhandle Chokolade og Frugt paa Stationerne. Der indkom et Tilbud paa 10 pCt. Altsaa naar der solgtes for 100 000 Kr., skulde Statsbanerne have 10 000 Kr. Men det var for lidt, og Statsbanerne lod afholde en ny Licitation, hvor en Mand bød 13 pCt. Det tog man imod og sagde: Saa maa de rejsende klare det øvrige. Denne Mand skrev da straks til sine Forhandlere paa Stationen, at de skulde indbetale 20 pCt. til ham, hvoraf Statsbanerne skulde have de 13. Det næste er, at de, der har Arbejdet med at forhandle Varerne paa Stationerne, maa tage, hvad de har Lyst til, Statsbanerne fører ikke den ringeste Kontrol. Statsbanerne faar 13 pCt., og Forhandlerne kan, om de vil, forlange andre 13 pCt.; det er Statsbanerne uvedkommende. Det er meget kulant, Kunderne maa klare sig selv, men Statsbanerne faar 13 pCt. Det er næsten umuligt at røre sig, uden at Staten paa den mest indtrængende Maade søger at skaffe sig Indtægt. Venstre sagde i gamle Dage, at naar man ikke tog sine Indtægter dér, hvor de naturligt laa, gennem Formue og Indkomst, var det privilegeret Lommetyveri. Jeg henstiller til den højtærede Trafikminister at tænke paa, om dette ikke er lidt af det privilegerede Lommetyveri, som Venstre bekæmpede i gamle Dage, og om der ikke var Grund til at skride ind og søge at sætte en Stopper for, at de, som forhandler Chokolade, udbytter de rejsende, og fastsætte en Maksimalavance, saaledes at der blev taget en lille Smule Hensyn til Statsbanernes Kunder, som Statsbanerne ellers fortæller, at de behandler saa kulant. Jeg henstiller til Ministeren at tænke paa at sætte en Stopper for den Udbytning, som nu synes at skulle sættes i System efter denne Licitation, hvorefter Statsbanerne forlanger 13 pCt. af Chokoladeforhandlerne efter Chokoladeskatten.

Min Partifælle det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte omtalte de Beparelser, der har fundet Sted paa Statsbanerne, og sagde, at der sikkert var Steder, hvor man i Iveren for at spare paa Personale var gaaet videre, end det kunde anses for at være fuldt forsvareligt. Jeg vilde gerne henlede Ministerens Opmærksomhed paa Forholdene ved Lille Bælts Overfarten. Der er der en Brovagt, som har at passe Sikkerhedstjenesten ved